

У В О Д Ъ

Черноморската област на Балканския полуостровъ завзема басейните на рѣките, които се вливатъ направо въ Черно море (*Pontus Euxinus*); въ нея не влиза поръчието на р. Дунавъ (*Ister, Danuvius*) и неговите балкански притоци.

Черноморската област завзема следователно източната част на Добруджа, източниятъ Балканъ съ неговите предпланини, и североизточната половина на Странджа-планина.

Къмъ Черноморската област принадлежи цѣлото западно крайбрѣжие на Черно море отъ устието на р. Дунавъ до Босфора (*Bosporus Thracius*). Крайбрѣжието е играло голѣма роля като съобщителна линия между източните и грѣцката култури и народите, населявали тѣзи страни и е била известна още въ VII вѣкъ пр. Хр. като „лѣвиятъ брѣгъ на Понта“ (*τὰ ἀριστερὰ τοῦ Πόντου*).

Черноморската област може да се раздѣли географически на три части:

1. Добруджанска, къмъ която принадлежи морскиятъ брѣгъ отъ устието на Дунава до канала на Варненското езеро (270 км.); съ южна граница Провадийска рѣка съ Канара-дере.

2. Балканска съ брѣга до канала на Ваякъйското езеро (120 км.); съ южна граница Айтотшка рѣка и Карнобатското Азмакъ-дере.

3. Странджанска съ брѣга до Босфора (255 км.).

Черноморската област, въ която сѫ разпрѣснати остатъци на разнообразни култури, до сега е малко известна въ научно отношение. Изключение правятъ нѣкои важни исторически центрове на брѣга на Черно море. Най-малко известна е Странджанска частъ.

Съ настоящия описъ ще изкажне голѣмото значение на Черноморската област въ културно и стратегично отношение.

Най-старото население въ тѣзи страни не сѫ били тракийцитѣ; преди тѣхъ сѫ обитавали брѣговете на Понта други населени, отъ които сѫ останали интересни паметници: надколни постройки, предисторически могили, мегалитни паметници и др.

Въ VII вѣкъ пр. Хр. се започва грѣцката колонизация за търговски врѣзки съ мѣстното население. Интересно е, че почти всички тѣзи колонии се намиратъ до по-стари тракийски заселища. Най-важните колонии на югъ отъ Балкана сѫ били: *Salmydessus* (Мидия), *Apollonia* (Созополь), *Anchialos* и *Mesembria*, а на северъ *Odessus* (Варна), *Cal-latis* (Мангалия), *Tomis* (Кюстенджа) и *Istros* (до с. Каранасуфъ).

Римската култура не е упражнила голѣмо влияние въ тѣзи страни, както напр. въ крайдунавските. Римските градове, които сѫ пазили